

Vreme: 08.07.2026 16:12

Medij: 021.rs

Link: <https://www.021.rs/info/biznis-i-ekonomija/448580/banke-u-srbiji-ostvarile-dobit-od-14-milijarde-evra->

Autori: Autor: Beta

Teme: Svetska banka

Naslov: Banke u Srbiji ostvarile dobit od 1,4 milijarde evra prošle godine

6852

U Srbiji posluje 19 banaka koje su prošle godine uvećale dobit za skoro 6,5 odsto, na 1,4 milijarde evra, a šest najuspešnijih, koje drže tri četvrtine tržišta, upisalo je ukupan profit od 1,2 milijarde evra.

Prema mesečniku Biznis i finansije, iako su ove godine njihove zarade rasle sporije, strane banke na srpskom tržištu beleže dvostruko veće zarade nego u matičnim zemljama. Srbija je u 2025. godini zabeležila rast bruto domaćeg proizvoda od svega dva odsto, što je bilo ispod proseka zemalja Centralne i Istočne Evrope (2,3 odsto), pri čemu je najvažniji deo privrede, industrijska proizvodnja, imala rast od svega 0,9 odsto, podaci su Republičkog zavoda za statistiku. Tokom prva četiri meseca 2026. u poređenju sa istim periodom prethodne godine, industrijska proizvodnja je porasla tek 0,2 odsto, dok je građevinarstvo, još jedna ključna privredna grana, otišlo u minus čak za 5,1 odsto. Sve veći raskorak između banka i realne privrede ogleda se i u različitom stepenu konkurencije u ova dva sektora. Više od 99 odsto srpske privrede čine mikro, mala i srednja preduzeća koja su, pored međusobne, izložena i veoma oštroj stranoj konkurenciji, posebno velikih međunarodnih korporacija. Nasuprot tome, banke u Srbiji imaju toliko dominantan položaj na finansijskom tržištu da je konkurencija gotovo zanemarljiva, pa su time krajnje sužene i alternative za privrednike u pogledu finansijske podrške i usluga. Proizvodne firme su pritisnute milionima problema, od energije, transporta, logistike, pada tražnje, promene navika potrošača do visokih kamata koje diktira američki FED ili Evropska centralna banka, rekla je Radmila Trifunović, generalna direktorka kompanije Metalac. Takve probleme banke nemaju, jer se novac lako distribuira. "Na domaćem tržištu je velika glad privrede za novcem i upućeni smo na banke. Ni njima ne odgovaraju visoke kamate jer onda teže plasiraju sredstva. Nije dobar ni jeftin novac, podstiče da se troši više nego što je potrebno. Normalno je da kamate zavise i od toga ko povlači kredit. Manje zadužena preduzeća imaju bolji kreditni rejting i povoljnije dobijaju sredstva, ali je podrška potrebija onima koji su u teškoćama i koje visoke kamate dodatno guše. Ipak, valja biti oprezan, zaduživati se samo za investicije. Onog momenta kad počnete da se zajmite za plate u ozbiljnom ste problemu", upozorila je Trifunović. Takav raskorak u visini dobiti održiv je sve dok u realnom sektoru rezultati iz osnovnog poslovanja mogu da pokriju troškove kamata, smatra profesor Beogradske bankarske akademije Zoran Grubišić. Kao što privrednici prave svoje kalkulacije, tako i banke imaju svoju računicu, koja u kamatnu stopu uključuje i maržu na rizik. "Često se postavlja paralela sa bankama evro zone koje su manje profitabilne jer su niže kamatne marže. Ali, nije isto kreditirati privredu ili stanovništvo u Francuskoj, Nemačkoj, Italiji ili ovde u regionu. U velikoj meri to zavisi i od kreditnog rejtinga zemlje. Naš rejting nije loš u odnosu na uporedive zemlje, samo jedan stepenik je niži od Hrvatske, dva od Slovenije", naveo je Grubišić. Iako sve polazi od kreditnog rejtinga zemlje, kalkulacija sa kamatama zavisi i od klijenata čiji kvalitet banke utvrđuju i ugrađuju u cenu zaduživanja. "Mi imamo jako malo prvoklasnih kompanija ali i kvalitetnih projekata za koje se preduzeća zadužuju. Naravno da manje sigurne firme imaju problem kreditiranja a da se snažnijim otvaraju i druge mogućnosti, poput emitovanje korporativnih obveznica. One ne moraju da traže kredit od banke i prošle godine nekoliko kompanija je izdalo takve dužničke hartije, ove godine se najavljuje još deset novih firmi. Verujem da će ih biti više jer je to projekat koji podstiče i finansira Svetska banka", istakao je on. Grubišić ne veruje da će centralna banka ograničiti visinu kamata za privredu, kao što je to učinila za stanovništvo sa niskim

Vreme: 08.07.2026 16:12

Medij: 021.rs

Link: <https://www.021.rs/info/biznis-i-ekonomija/448580/banke-u-srbiji-ostvarile-dobit-od-14-milijarde-evra->

Autori: Autor: Beta

Teme: Svetska banka

Naslov: Banke u Srbiji ostvarile dobit od 1,4 milijarde evra prošle godine

primanjima. "Za povoljnije kreditiranje država može da iskoristi razvojne fondove, ali ne znam da je igde u svetu bila ograničena kreditna marža za privredu. To je tržišni alat, jer su i banke privatni privredni subjekti, akcionarska društva ili korporacije i imaju pravo na kalkulaciju rizikom", rekao je on. Ekonomista Saša Đogović je ukazao da delimično cenu novca u Srbiji određuje smanjena konkurencija u bankarskom sektoru jer je došlo do ukрупnjavanja, ali da kamate mogu i da padnu ukoliko se potražnja za kreditima smanji. "Onda će banke da ponude dodatne pogodnosti, programe lojalnosti, niže stope... Ali za sada ne vidim da postoji u najavi neka kriza u bankarskom sektoru. Privredni rast ima neku dinamiku iako je usporena u odnosu na ono što je projektovano, a tražnju podgrevaju i krediti koje država uzima za svoje potrebe, poput projekta EXPO, pa i ona pospešuje profite banaka. I strani investitori, iako im ulaganja ove godine padaju, do sada su tražili nove izvore za redovno ili investiciono ulaganje. Taj skup faktora razvijao je bankarski sektor i profite banaka", rekao je on. Kako je dodao, usporavanje privrede u Evropskoj uniji odražava se i u Srbiji gde se dešava pad investicija, gašenja nekih firmi ili pogona, posebno u tekstilnoj, kožarskoj i autoindustriji. Pritisak na kredite smanjiće se po završetku gradnje za Ekspo, kao i zbog energetske krize i povećane inflacije, očekuje Đogović navodeći da će Narodna banka Srbije pratiti signale Evropske centralne banke, pa ako tamo dođe do podizanja kamatne stope i ovde će biti podignuta referentna stopa, što će lančano izazvati rast kamata a posledično i manju tražnju za kreditima. Problem visokih kamata na kredite široko zadire u način na koji se vodi kompletna ekonomska politika u zemlji, smatra konsultant za investicije Milan Kovačević. "Nažalost, ne postoji više povezanost banke i klijenta jer smo državne banke rasprodali i uveli inostrane vlasnike, čiji je interes isključivo zarada. Centralna banka je nedovoljno uredila to poslovanje, dozvoljava, na primer, da poslovna banaka naplati 'naknadu za devizni priliv' koja se primenjuje samo kod inostranih penzija, ni za jednu drugu uplatu stranog novca. Postoje i naknade kojih nema u drugim zemljama, za pregled kreditne dokumentacije, na primer", naveo je Kovačević. Pritom, kako je istakao, banke dobijaju velike količine novca potpuno besplatno, na depozitima po viđenju građana i privrede. "To je ogroman iznos na koji ne plaćaju nikakvu kamatu, ali ga koriste za kreditiranje klijenata. Takođe, banke nisu dovoljno oporezovane pa, na primer, na naknade koje naplate za razne usluge, nemaju obavezu obračunavanja PDV-a", rekao je Kovačević. Ljubomir Madžar, profesor emeritus Alfa BK Univerziteta, smatra da rast bankarskog sektora predstavlja nadoknadu za ograničenja koja je u ovoj delatnosti nametao bivši socijalistički sistem. Međutim, njegova je ocena da natprosečan rast profita u bilo kom sektoru ne može biti dugoročno održiv.

